

Stanovisko habilitační komise k návrhu na jmenování docentem

Masarykova univerzita

Fakulta

Obor řízení

Uchazeč

Pracoviště uchazeče, instituce

Habilitační práce

Přírodovědecká fakulta

Antropologie

MUDr. Lenka Vargová, Ph.D.

Oddělení lékařské antropologie,
Anatomický ústav, Lékařská fakulta,
Masarykova univerzita, Brno

**Přínos paleopatologických výzkumů pro biologické a
humanitní vědy**

Složení komise

Předseda

Členové

prof. PhDr. Jaroslav Malina, DrSc.

Přírodovědecká fakulta, Masarykova univerzita, Brno

doc. Mgr. Martina Cichá, Ph.D.

Pedagogická fakulta, Univerzita Palackého, Olomouc

doc. RNDr. Radoslav Beňuš, Ph.D.

Přírodovědecká fakulta, Univerzita Komenského, Bratislava

doc. RNDr. Miroslav Králík, Ph.D.

Přírodovědecká fakulta, Masarykova univerzita, Brno

doc. MUDr. Stanislav Laichman, CSc.

Lékařská fakulta, Univerzita Palackého, Olomouc

Hodnocení vědecké / umělecké kvalifikace uchazeče

MUDr. Lenka Vargová, Ph.D. dlouhodobě působí na Oddělení lékařské antropologie Anatomického ústavu LF MU, které patří mezi přední výzkumná pracoviště v České republice zaměřená na paleopatologii. Paleopatologie je typickou mezioborovou vědou a vyžaduje rozsáhlé znalosti z mnoha vědeckých odvětví. Patří k nim především humánní anatomie (zejména osteologie), historická antropologie, patologie, ortopedie (v indikovaných případech i některé další medicínské obory). Dr. Vargová má pro paleopatologické výzkumy všechny nezbytné odborné předpoklady. V pregraduálním studiu, jako absolventka Lékařské fakulty MU, získala všeobecné medicínské vzdělání; dlouholetou prací na Anatomickém ústavu ve funkci odborné asistentky se obohatila o cenné zkušenosti z oblasti humánní osteologie; v rámci postgraduálního studia si doplnila znalosti v oblasti historické antropologie a úspěšně složila zkoušku ze základů paleopatologie na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze u předního, světově uznávaného paleopatologa prof. PhDr. et MUDr. Eugena Strouhala, DrSc. Pro správnou interpretaci paleopatologických nálezů a pro posouzení všech souvislostí využívá uchazečka spolupráci nejen s předními antropology a paleopatology, ale i s odborníky z jiných oborů, zejména s historiky, archeology, genetiky, chemiky apod., a to jak z domácích, tak i zahraničních institucí.

Při své dlouholeté práci získala uchazečka bohaté zkušenosti s paleopatologickou analýzou kosterních pozůstatků, byla hlavní řešitelkou tří výzkumných projektů financovaných GAČR

a podílela se jako spolupracovník na několika dalších antropologických a archeologických studiích. Publikovala řadu odborných sdělení (celkem 132, z nichž je 10 v prestižních zahraničních odborných časopisech s IF), které jsou souhrnným zhodnocením získaných zkušeností. Její práce byly citovány v 89 odborných publikacích, z nichž 37 je zařazeno do databáze WOS (H-index 4).

MUDr. Vargová je již pět let předsedkyní Brněnské pobočky České antropologické společnosti a členkou hlavního výboru této odborné společnosti. Na Lékařské fakultě MU je uchazečka členkou oborové rady v oboru „Anatomie, histologie a embryologie“.

Podílela se rovněž na organizaci několika domácích a jedné mezinárodní konference.

Závěr: Vědecká kvalifikace uchazeče *odpovídá* požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačních řízení v oboru Antropologie na Masarykově univerzitě.

Hodnocení pedagogické způsobilosti uchazeče

MUDr. Lenka Vargová působí jako vysokoškolský pedagog na Anatomickém ústavu Lékařské fakulty Masarykovy univerzity již od roku 1987. Od začátku své pedagogické praxe se podílela na výuce humánní anatomie studentů dětského, zubního a zejména všeobecného lékařství. V prvním období vedla semináře a pitevní cvičení zaměřené na praktickou výuku mediků, později v pozici odborného asistenta začala anatomii přednášet a byla pověřena zkoušením. Vedle toho se uchazečka podílela na zavedení bakalářského studia oboru fyzioterapie a zcela nového volitelného předmětu „Vybrané kapitoly anatomie dětského věku“. MUDr. Vargová byla autorkou tří učebních textů určených studentům Lékařské fakulty.

Na Přírodovědecké fakultě Masarykovy fakulty se MUDr. Vargová podílela na výuce předmětu „Anatomie pro antropology I–III“, vedla semináře, zkoušela a byla spoluautorkou tří pedagogických textů určených studentům antropologie a příbuzných oborů. Podílela se na zavedení nového předmětu „Základy paleopatologie“ a dva roky tento předmět přednášela. Uchazečka také příležitostně vypomáhala s přednáškami v oboru „Paleopatologie“ na Přírodovědecké a 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze.

MUDr. Vargová byla rovněž členkou komisí pro státní závěrečné zkoušky v magisterském studijním programu Experimentální biologie, obor Molekulární biologie a genetika – Antropogenetika a členkou komisí pro státní závěrečné zkoušky v bakalářském a navazujícím magisterském studijním programu Antropologie.

Uchazečka se úspěšně uplatnila jako školitelka u dvou studentů PGS, ve čtyřech případech byla oponentkou a několikrát i konzultantkou bakalářských a diplomových prací.

Nedílnou součástí práce dr. Vargové je i popularizace výsledků výzkumů formou výstav, veřejných přednášek, krátkých rozhlasových a televizních pořadů určených laické veřejnosti.

Závěr: Pedagogická způsobilost uchazeče *odpovídá* požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačních řízení v oboru Antropologie na Masarykově univerzitě.

Hodnocení habilitační práce uchazeče

Předložená habilitační práce MUDr. Lenky Vargové, Ph.D. s názvem „**Přínos paleopatologických výzkumů pro biologické a humanitní vědy**“ je komentovaný soubor 24 publikací uchazečky, který je rozdělen do tří oddílů. V první skupině prací se autorka

věnovala problematice získávání anamnestických údajů v paleopatologii, prezentuje vlastní optimální postupy při paleopatologické diagnostice některých onemocnění (dětských chorob, kloubních postižení, nádorů, nemocí zubů, zánětů – zejména tuberkulózy), které vypracovala na základě dlouholetých zkušeností v oboru. V této skupině sdělení jsou rovněž zvažovány možnosti interpretace paleopatologických nálezů.

Druhá skupina publikací je ukázkou „populační paleopatologie“, jejímž cílem je zhodnocení zdravotního stavu studovaného vzorku populace v souvislosti s působením přírodních i společenských faktorů. Předložená sdělení zahrnují studie rozsáhlejších kosterních souborů z různých moravských a českých archeologických a antropologických lokalit a jsou datovány do různých historických období (od 5. až do 19. století). Získané informace jsou přínosem zejména pro historické vědy.

Práce předložené ve třetí části přináší podklady pro zachycení historického vývoje některých nemocí v průběhu dějin a snaží se zmapovat faktory, které by mohly mít kauzální spojitost s postupnými změnami charakteru tohoto onemocnění. Prezentované studie nádorových onemocnění se staly součástí celosvětového projektu zaměřeného na získání poznatků z historie maligních nádorů. Podobně jsou do mezinárodních epidemiologických studií začleněny práce věnované specifickým zánětům – lepra a tuberkulóze. Tento soubor publikací je přínosem nejen pro historii, ale do jisté míry i pro současnou medicínu.

Předložená habilitační práce informuje o významu a rozvoji paleopatologie, jako samostatné mezioborové vědní disciplíny, a snaží se zhodnotit podíl autorky na jejím rozšíření v českých zemích.

Závěr: Úroveň habilitační práce uchazeče *odpovídá* požadavkům standardně kladeným na habilitační práce v oboru Antropologie na Masarykově univerzitě.

Výsledek tajného hlasování komise

Počet členů komise	5
Počet odevzdaných hlasů	5
z toho	kladných 5
	záporných 0
	neplatných 0

Návrh komise

Na základě výsledku tajného hlasování následujícího po zhodnocení vědecké kvalifikace, pedagogické způsobilosti a úrovně habilitační práce uchazeče předkládá komise Vědecké radě Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity návrh

jmenovat uchazečku docentkou v oboru Antropologie.

na zastavení řízení.

V Brně dne 22.5.2018

prof. PhDr. Jaroslav Malina, DrS

doc. Mgr. Martina Cichá, Ph.D.

doc. RNDr. Radoslav Beňuš, Ph

doc. RNDr. Miroslav Králík, Ph

doc. MUDr. Stanislav Laichma